

Mineraalveepuurkaevu rajamisest Värskas, Uue-Mineraalvee maaüksusel

Uue-Mineraalvee maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu alal levib mineraalvesi mitmes erinevas veekompleksis, millest peamisteks on Kambrium-Vendi ja Ordoviitsium-Kambriumi veekompleksid. Põhjavee mineralisatsioon on kõrge ka maapinnale lähemal lasuvas Kesk- ja Alam-Devoni veekompleksis, kuid keemiliselt koostiselt on sobivamad siiski sügavamal lasuvad kihid. Neist Kambrium-Vendi veekompleksi Gdovi kihistu liivakivide veekiht lasub orienteeruvas sügavuses 580-595 m maapinnast, sama veekompleksi Voronka kihistu liivakivide veekiht 540-550 m sügavusel ja Ordoviitsium-Kambriumi veekompleksi liivakividega seotud veekiht sügavuses 455-495 m maapinnast.

Mineraalvee ammutamiseks on detailplaneeringu ala piirkonnas rajatud mitu puurkaevu, millest töötavateks võib Keskkonnaregistri andmetel lugeda 5 kaevu. Kolm neist kuuluvad Värskas Sanatooriumi AS-le, kandes katastrinumbreid 4613; 3949 ja 3950 ning avades vastavalt Gdovi, Voronka ja Ordoviitsium-Kambriumi veekihtidele (sügavused 600 m; 545 m ja 500 m).

Detailplaneeringu alast eemale jäävad AS Värskas Vesi puurkaev nr. 13456 (sügavus 470 m) ja Värskas Õpetajate Seminari puurkaev nr. 3365 (sügavus 463 m). Planeeringuala läheduses asuvad ka madalamad puurkaevud joogivee ammutamiseks:

- Värskas Sanatooriumi joogivee puurkaev nr. 11200, sügavus 60 m
- Saariko MÜ puurkaev nr. 51048, sügavus 55 m
- Värskas Piirivalvekordoni puurkaev nr. 15202, sügavus 80 m

Detailplaneeringu alale on kavandatud uue Ordoviitsium-Kambriumi veekompleksist toituva ca 500 m sügavuse mineraalveepuurkaevu rajamine. Detailplaneeringu huvitatud isik on seni tootnud mineraalvett, ostes seda puurkaevu nr. 3950 omanikult, mistõttu ei muutu varude bilanss uue puurkaevu rajamisega oluliselt. Värskas Sanatooriumi veehaarde puurkaevu 3950 kinnitatud mineraalvee varu on 400 m^3 /ööpäevas kuni aastani 2027, Keskkonnaameti põhjavee bilansi aruande andmetel ammutati mineraalvett kogu riigis aastal 2013 vaid $37 \text{ m}^3/\text{d}$, enamuse sellest Värskas veehaardes. Kuna olulist mineraalveevaru bilansimuutust uue puurkaevu rajamisega ei toimu, jääb puurkaevu rajamise keskkonnamõju minimaalseks, olles mingil määral märgatav vaid vahetult ehitustööde teostamise ajal. Kuna olemasolevad joogivee puurkaevud asuvad planeeringualast piisavalt kaugel, siis neile mõju puudub. Olemasolevale sama veekihi mineraalvee puurkaevule tekib puhastus- ja proovipumpamise ajal tõenäoliselt mõne meetrine täiendav alandus, mis aga ei ole märgatav, kuna veekihi vesi on survealine ja staatiline veetase on ca 20 m üle maapinna. Sügavamatele mineraalveekaevudele mõju puudub.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et kuna oluline keskkonnamõju puudub ja uue puurkaevu eeldatavas asukohas planeeringualal on veehaarde sanitaarkaitsealale esitatavad nõuded täidetud, ei ole hüdroteoloogilisest seisukohast uue puurkaevu rajamiseks takistusi.

Lugupidamisega

Kalle Alasi

Hüdroteoloogiliste tööde vastutav isik